

## **Onderzoeken Peelbrand: meer aandacht nodig voor natuurbranden**

**'s-Hertogenbosch, 19 november - De grote natuurbrand in de Deurnese Peel afgelopen voorjaar was qua schaal en intensiteit uitzonderlijk. Door de droge begroeiing en lastige weersomstandigheden kon de brand zich snel verspreiden. Om onbeheersbare branden als deze in de toekomst te voorkomen, moet meer aandacht, geld en mogelijk ook regelgeving komen voor natuurbrandveiligheid. Dat zijn de voornaamste conclusies uit twee onderzoeken naar aanleiding van de natuurbrand in de Deurnese Peel. Het betreft een onderzoek van Wageningen University and Research naar de relatie tussen natuurbeheer en natuurbranden en een onderzoek van een onafhankelijke commissie die in opdracht van de commissaris van de Koning keek naar de bestuurlijke samenwerking.**

Bij de brand in de Deurnese Peel in april van dit jaar is ruim 700 hectare natuurgebied verbrand. Woningen moesten worden ontruimd en omwonenden hadden nog wekenlang last van de rook. Om het risico op een dergelijke brand in de toekomst te verkleinen, hebben de gemeente Deurne, de provincie Noord-Brabant en de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost opdracht gegeven tot drie onderzoeken: naar het ontstaan van de brand, naar de mogelijkheden voor preventie en naar de relatie tussen brandveiligheid en natuurbeheer. De resultaten van het eerste onderzoek naar het ontstaan en verloop van de brand zijn eerder al naar buiten gebracht. Het tweede en het derde onderzoek zijn vandaag gepresenteerd.

### **Zeer lastige omstandigheden**

Een onderzoeksteam van Wageningen University & Research (WUR) heeft gekeken hoe de inrichting en het beheer van de Deurnese Peel de ontwikkeling en bestrijding van de brand beïnvloedden. De brand kon zich uitzonderlijk snel verspreiden door de lastige weersomstandigheden (lage luchtvochtigheid en sterke droge wind) en de droge begroeiing die nog niet hersteld was van de winter. De brand bleef nog lang ondergronds smeulen, voornamelijk in de hogere delen van het veenlandschap. Hierdoor laaide het vuur steeds opnieuw op, wat zorgde voor langdurige rookoverlast in de omgeving. Het bestrijden van de brand werd bemoeilijkt door de snelheid van de brand, de weersomstandigheden, de geringe draagkracht van de veenondergrond voor grote brandweervoertuigen en de onbegaanbaarheid van het terrein met grote graspollen en poeltjes. De beperkte hoeveelheid paden in het gebied bleek geen belemmering te zijn voor brandbestrijding. De wandelpaden waren te klein voor groot materieel en de grote paden waren vanwege de veenondergrond niet stevig genoeg.

### **Vernatting kan brandrisico verminderen**

Het onderzoek door WUR laat zien dat projecten voor natuurherstel (Leegveld en Peelkanalen) in de Deurnese Peel het brandrisico in het gebied naar verwachting zullen verminderen. Deze projecten vernatten het natuurgebied en beperken de hoeveelheid bos, waardoor de plantenensoorten in het gebied veranderen. Dit kan het natuurbrandrisico in het gebied verkleinen. Deze projecten zullen pas na verloop van jaren volledig effect hebben. Tot die tijd is volgens de onderzoekers aanvullend beheer nodig om natuurbrandrisico in het gebied te beperken. Bijvoorbeeld door gecontroleerd te branden, of door te maaien dan wel te begrazen.

### **Voorkomen van onbeheersbare natuurbranden**

In het tweede onderzoek heeft een onafhankelijke onderzoekscommissie op verzoek van de Commissaris van de Koning van Noord-Brabant, gekeken naar de samenwerking tussen de gemeente, de veiligheidsregio en Staatsbosbeheer op het gebied van natuurbrandpreventie. Ook is gekeken naar de rol van de provincie. De commissie concludeert dat bij het opstellen van plannen voor natuurgebieden, waaronder de Deurnese Peel, onvoldoende aandacht is voor brandveiligheid. Dat geldt zowel bij het bepalen van de natuurdoelstellingen als voor het inrichten van deze gebieden en het beheren daarvan. Ook ontbreekt het aan geld om de nodige maatregelen te treffen. De commissie

suggereert om bindende regels op te stellen, die ook te handhaven zijn, voor de inrichting en het beheer van natuurgebieden in relatie tot brandveiligheid. Tenslotte moet de samenwerking tussen de gemeente, de veiligheidsregio en de beheerders(s) van natuurgebieden in preventie van natuurbranden worden versterkt.

### **Lessen voor Nederland**

De aanbevelingen uit beide onderzoeken hebben ook betekenis voor andere natuurgebieden, zowel in Noord-Brabant als in de rest van Nederland. Door klimaatverandering zal Nederland vaker te maken gaan krijgen met natuurbranden. Dr. Cathelijne Stoof, hoofdonderzoeker en universitair docent bij WUR, doet met haar team uiteenlopende aanbevelingen om te leren leven met vuur. Stoof: "We adviseren bijvoorbeeld om begroeiing strategisch te beheren en te voorkomen dat dit zich als brandstof over de jaren opstapelt, en om gebruik te maken van internationale inzichten voor nieuwe kennis en trainingen in natuurbrandbestrijding". Jan Jaap de Graeff, voorzitter van de onafhankelijke onderzoekscommissie van onderzoek twee, benadrukt de urgentie om dit vraagstuk te lijf te gaan. "Het kán en moet beter om goed voorbereid te zijn op natuurbranden als in de Deurnese Peel", aldus De Graeff.